

The World's Largest Open Access Agricultural & Applied Economics Digital Library

This document is discoverable and free to researchers across the globe due to the work of AgEcon Search.

Help ensure our sustainability.

Give to AgEcon Search

AgEcon Search

<http://ageconsearch.umn.edu>

aesearch@umn.edu

*Papers downloaded from **AgEcon Search** may be used for non-commercial purposes and personal study only. No other use, including posting to another Internet site, is permitted without permission from the copyright owner (not AgEcon Search), or as allowed under the provisions of Fair Use, U.S. Copyright Act, Title 17 U.S.C.*

No endorsement of AgEcon Search or its fundraising activities by the author(s) of the following work or their employer(s) is intended or implied.

SZAKIRODALOM

MEGJEGYZÉSEK
DR. KULIN SÁNDOR:
TEJTERMELÉS ÉS

SZARVASMARHA HIZLALÁS
ÜZEMGAZDASÁGI KÉRDÉSEI
CÍMŰ KÖNYVÉHEZ

(Mezőgazdasági Kiadó, 1968. 213 o.)

Dr. Kulin Sándor professzor könyve élénk érdeklődésre számíthat az olvasók széles körében. A szerző munkájában nemcsak az izgalmas és aktuális témakört — a tejtermelés és szarvasmarhahizlalás üzemgazdasági kérdéseit — tárja rendszerezetten és sokoldalúan az olvasók elé, hanem nagyon érdekesen kamatoztatja az említett témakörben a számtartás statisztikája és a különféle kalkulációk készítése terén szerzett több évtizedes tapasztalatokat.

A szerző a szarvasmarhatartás általános kérdéseit áttekintve megállapítja, hogy az állattartás és ezen belül a szarvasmarhatartás iránya, mérete és teljesítménye az elmúlt évek során nem alakult mindenütt a táj jellegének megfelelően. Az állami gazdaságok általában kevésbé vették figyelembe a tájjeleget, mint más termelési szektorok. A különféle takarmányvesztések és az alacsony takarmányhasznosítás oka gyakran abban keresendő, hogy nincs összhangban a gazdaságok takarmánykészletének összetétele, táplálóanyag- és emészthetőfehérje-koncentrációja, valamint a szűkségletek.

A belterjesítés és az ésszerű szakosításra utaló megjegyzések mellett az olvasó megismerkedhet a szarvasmarhatartás szervezését befolyásoló fontosabb tényezőkkel (közgazdasági

helyzet, kereslet, technikai feltételek és költség szerkezet).

Érdeklődésre tarthat számot az a megállapítás is, hogy Délnyugat-Dunántúlon egy háztáji gazdaság 8 kh terület termékeit használja fel, illetve értékesíti.

Az általános kérdések közül a belterjesség problémakörét talán nem is kellett volna említeni. A belterjesítés említése nélkül a probléma lényege egyszerűbben és még szemléltetőbben tárult volna az olvasó elé. A szakosításról elmondott gondolatok bár eredetiek, mégis hiányérzete támadhat az olvasónak, hogy a leírtak nem elég konkrét ahhoz, hogy a gyakorlati megfontoláshoz támpontul szolgáljanak.

Az általános üzemgazdasági kérdések után azokról a vizsgálati-tapasztalati eredményekről olvashatunk, amelyek az egész világon foglalkoztatják a gazdálkodókat, hiszen — mint ismeretes — a szarvasmarhatartás gondoljai és nehézségei nem valamilyen sajátos magyarországi helyzetet tükröznek.

A szerző mindjárt két lényeges megállapítással indítja a tejtermelés és hizlalás főbb üzemgazdasági kérdéseit:

a) a tejtermelésnél az 1 kg tejre jutó állandó költségek a növekvő tejhozammal regresszíven esőkennek;

b) a koncentrált — nagyobb tejsírt és tejfehérjét tartalmazó — tejtermelése a takarmányok jó értékesítését mozdítja elő.

A fiatal hízómarha iránt megnyilvánuló igény kielégítése érdekében tenyésztéssel és takarmányozással fokozható a hízékonyság.

A hústermelés növelése ma a szarvasmarha-tenyésztés központi kérdése. A hústermelés fokozásának előfeltételei: a tehénlétszám növelése, a két borjázás közötti idő csökkentése, a borjázási százalék növelése, a korai tenyésztésbe vétel stb. Az érvényben levő gazdasági ösztönzők e céloknak általában megfelelőek. Egyedüli veszély a növekedé-

űsző-
ható
dok

A
figyel
nyeir
tot
csökk
esetle

Ezt
határ

A
érdek
mály
lési

annál
nehéz
kalma
érték

egym
probl
volna

A
nem

mány
bizony
mány

letről
akkor

nyitóc
tag a
egyen

olesó
fehérj

Белак

ХОЗ

Сабо Б

Надь В

св

Редан

нос

Пилли

коч

tételek és

not az a
élnyugat-
ság 8 kh
el, illetve

a belter-
m is kel-
sítés em-
ege egy-
bben tá-
akosítás-
redetiek,
az olva-
konkre-
megfon-
ak.

i kérdé-
apasztat-
ak, ame-
oztatják
nt isme-
gondjai
sajátos
nek.

ges meg-
elés és
érdéseit:
jre jutó
jhozam-

bb tej-
— tej
rtékesi-

nyilvā-
ben te-
sal fo-

zarvas-
dése. A
tételei:
orjazás
orjazási
sztésbe
zdasági
meg-
endék-

űsző-nevelés háttérbe kerülésében lát-
ható csupán, ami később komoly gon-
dok forrása is lehet.

A szerző nyomatékosan felhívja a
figyelmet a hosszú állományforgó elő-
nyeire, mert ez több tejet és vágóállá-
tot jelent. A tehenek állatitermék-
esőkkenése a tehéntartás költségeit
esetleg rendkívüli módon megnövelheti.

Ezt követően a szerző a teljesítmény-
határt közelíti meg több oldalról.

A második fejezet nagyon hasznos és
érdekes megállapításaiban némi ho-
mályt támaszt a „megtisztított terme-
lési érték” fogalmának használatá-
annál is inkább, mert azt meglehetősen
nehéz a mindennapi gyakorlatban al-
kalmazni. A megtisztított termelési
érték és a különféle jövedelem-mutatók
egymás melletti szerepeltetése ezt a
problémát minden bizonnyal megelőzte
volna.

A könyv közel sem lenne teljes, ha
nem ismerkedhetnénk meg a takar-
mánygazdálkodás kérdéseivel. A szerző
bizonyítja, hogy bár a nedvdús takar-
mányok felhasználásával kisebb terü-
letről tartható el egy tehen, ez csak
akkor vezet eredményre, ha a kemé-
nyítőérték és az emészthető fehérje
tág arányát fehérjedús takarmánnyal
egyenlítik ki. Ezt követően az olvasó az
olcsó keményítőérték- és emészthető-
fehérje-biztosítás különféle lehetőségei-

vel ismerkedhet meg. Kulin professzor
nyomatékosan felhívja a figyelmet
arra, hogy a takarmányviszonyok lé-
nyeges megjavítása nélkül nem járhat-
nak eredménnyel a tejhozam növelése
érdekében tett erőfeszítések.

A takarmánygazdálkodás fejleszté-
sében a takarmányhozamok növelése,
a termelt takarmánynövények helyes
megválasztása, a szálas és nedvdús ta-
karmányok indokolt arányosítása és a
korszerű betakarítás az alapvető.

A szerző a negyedik fejezetben bi-
zonyítja — a megtisztított termelési
érték kiszámításával és összehasonlí-
tásával — a tejtermelés és a szarvas-
marhahizlalás normális körülmények
mellett állja a versenyt a növénytermé-
lési üzemágakkal, sőt még az intenzív
cukorrépa jövedelmezőségével is. A to-
vábbiakban különféle jövedelmezőségi
kalkulációs módszerekkel ismerkedhet-
nek meg az olvasók.

Mindent egybevetve, az ismertetés-
ből és a szerény kritikai megjegyzések-
ből gondolom világosan megítélhető,
hogy a Mezőgazdasági Kiadó gondo-
zásában a közelmúltban megjelent kis
könyvecske régen hiányolt ismeret-
anyagot összegez, és sokrétűsége révén
szinte mindenki találhat benne új és a
termelési gyakorlatban is kamatoz-
tatható gondolatot.

Csete László dr.

СОДЕРЖАНИЕ

Белак Шандор: Гуманистические черты руководства социалистическими сельско- хозяйственными предприятиями	1
Сабо Бэла: Взаимосвязь между модернизацией и концентрацией в сельском хозяйстве	9
Надь Вильмош: Производство и внешнеторговый оборот продуктов сельского хозяй- ства	13
Редая Иштван: Некоторые организационно-экономические вопросы дохода и сохран- ности имущества	27
Пиллинг Андран: Некоторые тенденции хозяйствования в сельскохозяйственных кооперативах в первом году введения новой системы хозяйственного механизма	33

О НАШИХ ПРОИЗВОДСТВЕННЫХ КООПЕРАТИВАХ

<i>Varga Ernő</i> : Результаты соревнования сельскохозяйственных кооперативов по стране за 1968 год	43
---	----

ОБЗОР

Способы экономической оценки земли в Болгарии (<i>Такач Й.</i>)	53
Роль и способы маркетинг (<i>А. Клатик Й.</i>)	56

СПЕЦИАЛЬНАЯ ЛИТЕРАТУРА

I N H A L T

<i>Belák, S.</i> : Humane Bezüge in der Leitung sozialistischer landwirtschaftlicher Grossbetriebe	1
<i>Szabó, B.</i> : Zusammenhang zwischen Modernisierung und Konzentration in den Landwirtschaft	9
<i>Nagy, V.</i> : Erzeugung gärtnerischer Produkte und deren Auslandsumsatz	13
<i>Rédai, I.</i> : Betriebsökonomische Probleme der Einkommens- und Vermögenssicherung	27
<i>Pilling, A.</i> : Einige Bewirtschaftungstendenzen der Produktionsgenossenschaften im ersten Jahre des neu eingeführten Wirtschaftssystems	33

ÜBER UNSERE LPG

<i>Varga, E.</i> : Das Endergebnis des Nationalen Produktionswettbewerbes der Produktionsgenossenschaften in 1968	43
---	----

RUNDSCHAU

Wirtschaftliche Bewertungsmethode des Bodens in Bulgarien (<i>Frau Takács, J.</i>)	53
Rolle und Methoden des Marketing (<i>Klátyik, J.</i>)	56

FACHLITERATUR

C O N T E N T S

<i>Belák, S.</i> : Human relations in the management of socialist large-scale farms ...	1
<i>Szabó, B.</i> : Interrelations between modernization and concentration in agriculture	9
<i>Nagy, V.</i> : Production and foreign trade turnover of horticultural products	13
<i>Rédai, I.</i> : Certain farm economic problems of income and estate security	27
<i>Pilling, A.</i> : Certain tendencies of co-operative farming in the first year of the recently introduced new economic control system	33

ON OUR CO-OPERATIVE FARMS

<i>Varga, E.</i> : 1968 year results in the national farming emulation of co-operative farms	43
--	----

REVIEW

Land evaluation methods in Bulgaria (<i>Mrs. Takács, J.</i>)	53
Methods and role of marketing (<i>Á. Klátyik, J.</i>)	56

LITERATURE

GAZDÁLKODÁS

Mezőgazdasági üzemszervezési és agrárközgazdasági folyóirat

Журнал организации и экономики предприятий сельского хозяйства

Zeitschrift für Betriebsorganisation und Agrarökonomik

Journal for farm economics and management

Revue d'économie rurale et d'organisation des entreprises agraires

SZERKESZTIK:

Csete László, Dobos Károly, Enese László (felelős szerkesztő), Horváth József,
Pósvai Lajos (szerkesztő), Romány Pál (a szerkesztőség elnöke), Simka István,
Szilágyi Sándor, Tóth Mihály, Tóth Jenő

SZERKESZTŐSÉG: Budapest, IX., Zsll u. 3. Agrárgazdasági Kutatóintézet.
Telefon: 336-140, 337-593

FELELŐS KIADÓ: a Hírlapkiadó Vállalat igazgatója,
Budapest, VIII., Blaha Lujza tér 3. Telefon: 343-100, 142-220.

Megjelenik havonta, a Mezőgazdasági és Élelmezésügyi Minisztérium folyóirataként,
a Magyar Agrártudományi Egyesület közreműködésével

Előfizethető a Posta Központi Hírlapirodánál
(Budapest, V., József nádor tér 1.) és bármely postahivatalban

Előfizetési ára: egész évre 96,—Ft, fél évre 48,—Ft.

Csekkszámlaszám: egyéni előfizetésre 61.268, közületi előfizetésre 61.066
(vagy átutalás az MNB 47. sz. folyószámlájára)

69.2680 Egyetemi Nyomda, Budapest. Felelős vezető: JANKA GYULA igazgató

INDEX: 25.341

Ára: 8,— Ft

78/8
525

G.

E

T

N

A

TO

A

té

SZ

A

ke

SZ

A

töl